Drodzy mieszkańcy,

oddajemy w Państwa ręce pierwszy numer gazetki rewitalizacyjnej, w której będziemy cyklicznie przedstawiać najważniejsze informacje dotyczące rewitalizacji i poszczególnych etapów prac nad powstaniem Gminnego Programu Rewitalizacji.

W tym numerze m.in. wiadomości na temat diagnozy sytuacji w Żyrardowie, aktualności dotyczące trwających konsultacji społecznych oraz fotorelacje z dotychczasowych wydarzeń.

Zapraszamy do lektury.

Fundusze Europejskie Pomoc Techniczna
Rzeczpospolita Polska
Unia Europejska Fundusz Spójności

Rewitalizujemy Żyrardów

Wszystko co musisz wiedzieć o rewitalizacji

Kwartalnik nr 1, Żyrardów

REWITALIZUJEMY ŻYRARDÓW

Czym jest rewitalizacja?

Rewitalizacja to proces poprawy sytuacji mieszkańców obszarów zniszczonych, zaniedbanych, gdzie istnieją problemy takie jak: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość. Jest prowadzona w sposób kompleksowy poprzez działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni, rynku pracy. Obejmuje część miasta, osiedle lub dzielnicę. Podjęte w ramach rewitalizacji prace mają za zadanie doprowadzić do ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru, na którym zauważono największe problemy i zjawiska kryzysowe.

Po co rewitalizować?

Głównym zadaniem rewitalizacji jest zmniejszenie skutków problemów lokalnej społeczności, a także realizacja jej potrzeb. Dlatego też rewitalizacji nie należy mylić z pojęciami remont czy naprawa, które odnoszą się wyłącznie do zmian przestrzennych i infrastrukturalnych.

Najważniejszym celem działań tego procesu jest poprawa sytuacji mieszkaniowej, aktywności zawodowej mieszkańców, a także wsparcie tworzenia miejsc pracy, poprawa estetyki czy poprawa stanu środowiska.

Korzyści płynące z rewitalizacji mogą być różne. Wśród nich należy wymienić przede wszystkim poprawę jakości życia mieszkańców. Można to osiągnąć dzięki ograniczeniu problemów społecznych takich jak alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo, wykluczenie. Rewitalizacja może przyczynić się do pobudzenia aktywności lokalnej społeczności. Do zwiększenia integracji społecznej i zwiększenia poczucia wspólnoty – poprawy relacji z sąsiadami. Dzięki podejmowanym działaniom, obszar rewitalizacji powinien tętnić życiem. Dlatego ważne jest także ożywienie gospodarcze. Możliwe jest to do osiągniecia dzięki rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości. To także tworzenie nowych miejsc pracy. Na jakość życia mieszkańców wpływa także otoczenie, w którym żyją. W parze z działaniami społecznymi idą niezbędne remonty i modernizacje, konieczne do zapewnienia dobrych warunków do życia. To także wspólne dbanie o przestrzeń i środowisko.

Źródło: Piktochart

Co mówią przepisy?

O rewitalizacji mówią zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji oraz zapisy dokumentu Ministerstwa Rozwoju pn. „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" z dnia 2 sierpnia 2016 roku.

W mieście lub gminie rewitalizacja wykonywana jest s podstawie programu rewitalizacji. W dokumencie tymm zapisane są działania do realizacji w przeciągu co najmniejej kilku lat. W programie rewitalizacji znajdują się zasady prowadzenia działań tak, aby przyczyniły się one do poprawy sytuacji obszaru, gdzie występują najpoważniejsze problemy.

Program rewitalizacji umożliwi korzystanie ze środków zewnętrznych - przede wszystkim ze środków Unii Europejskiej w perspektywie finansowej na lata 2014–2020. oraz kolejnej -na lata 2021–2027.

Program rewitalizacji krok po kroku

1. Krok 1. Diagnoza – jak jest? Określenie obszaru na terenie Żyrardowa, który najpilniej potrzebuje zmian
2. Krok 2. Wizja – jak może być? Określenie co zrobić, aby poprawić sytuację na wybranym obszarze
3. Krok 3. Odpowiedzialność – kto? Określenie podmiotów, osób, które będą realizowały działania w ramach rewitalizacji?
4. Krok 4. Organizacja – kiedy i za ile? Określenie czasu i środków pieniężnych potrzebnych na realizację działań
5. Krok 5. Realizacja – jakie efekty? – wdrażanie poszczególnych działań i sprawdzanie, czy przyniosły zamierzone korzyści.

Rewitalizacja nie uda się bez mieszkańców, dlatego do tworzenia programu rewitalizacji, na wszystkich jego etapach, będą zachęcani żyrardowianie.

Rewitalizacji nie prowadzą wyłącznie władze Miasta. Ich zadaniem jest planowanie i nadzorowanie procesu rewitalizacji. Jednak jednym z podstawowych założeń prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji jest jak najszersze włączenie mieszkańców do jego tworzenia. Oznacza to zaangażowanie w prace nad dokumentem żyrardowian jako użytkowników przestrzeni, którzy wiedzą najlepiej jakie problemy i jakie potrzeby występują w ich najbliższym otoczeniu. Uczestnictwo mieszkańców jest dobrowolne, dlatego władze Miasta dołożą wszelkich starań, aby planowane spotkania, a także inne formy kontaktu z mieszkańcami (np. ankiety, mobilne punkty informacyjno-konsultacyjne, czy rodzinne pikniki) były jak najbardziej zróżnicowane. Obok mieszkańców w proces rewitalizacji mogą włączyć także m.in. przedsiębiorcy, fundacje, kluby i stowarzyszenia.

Jak jest?

Diagnoza w Żyrardowie

Prace nad programem rewitalizacji w Żyrardowie trwają od kilku miesięcy. W tym czasie przygotowana została diagnoza niepożądanych zjawisk w sferze społeczno-gospodarczej oraz w sferach przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej dla całego Miasta.

Aby możliwe było znalezienie tych miejsc w Żyrardowie, gdzie występuje najwięcej różnych problemów, miasto podzielone zostało na małe jednostki (ok. 2 ha każda) tzw. heksagony. Uwzględnione zostały tylko heksagony zamieszkałe. Dzięki temu możliwe było odnalezienie istniejących problemów, niedoborów i potrzeb na możliwe niewielkim obszarze, mniejszym niż ulica czy osiedle.

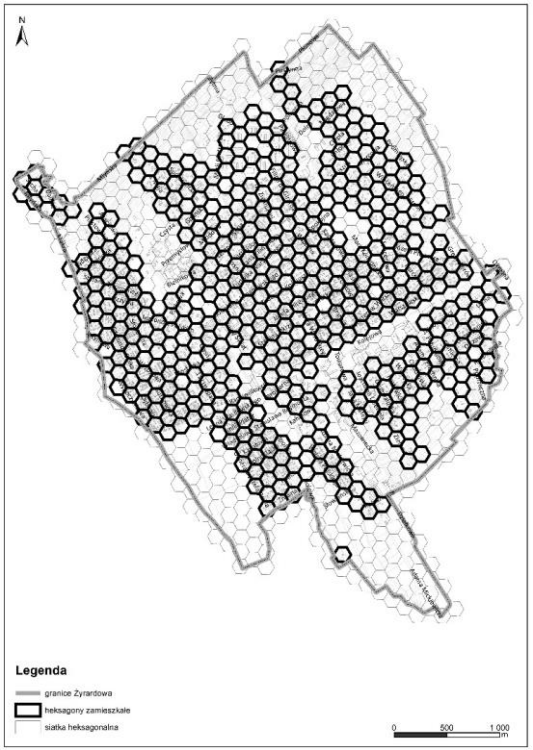

W każdej z tych małych jednostek sprawdzono czy i w jakim stopniu występują problemy społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. W ten sposób można było określić, w której części Miasta negatywnych zjawisk jest najwięcej i gdzie nakładają się one na siebie.

Do opracowania diagnozy włączyły się różne instytucje działające w Żyrardowie - Powiatowy Urzędu Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowej Policji, Straż Miejska. Dzięki informacjom od tych podmiotów udało się sprawdzić, gdzie występują takie problemy jak:

- bezrobocie - tutaj zbadano między innymi to gdzie w Żyrardowie żyje najwięcej niepracujących kobiet, bezrobotnych poniżej 30 roku życia czy bezrobotnych z niskim wykształceniem.
- ubóstwo – powiązane między innymi z liczbą osób korzystających z pomocy społecznej, wielkością zadłużeń lokali komunalnych.
- niski pozom bezpieczeństwa - zobrazowano je między innymi liczbą przestępstw i wykroczeń oraz liczbą założonych Niebieskich Kart.
- niskie wyniki szkolne dzieci i młodzieży - wzięto pod uwagę dwie miary: średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego i średnie wyniki egzaminu szóstoklasisty.
- mała aktywność społeczna - zobrazowana liczbą organizacji pozarządowych i osiągniętą frekwencją wyborczą w ostatnich wyborach.
- obciążenie demograficzne - które wskazuje na starzenie się społeczeństwa i wskazuje, gdzie w mieście żyje najwięcej seniorów.

Kolejną analizowaną sferą była sfera gospodarcza, której stan wpływa na lokalny rynek pracy i na aktywność zawodową mieszkańców. Sytuację lokalnej gospodarki zobrazowano między innymi liczbą przedsiębiorstw, liczbą zlikwidowanych podmiotów gospodarczych oraz liczbą nowych przedsiębiorstw w latach 2014-2016.

W czasie tworzenia diagnozy sprawdziliśmy też czy są na terenie miasta takie obszary, gdzie dostęp do szkół i przedszkoli, boisk oraz parków jest gorszy. Uwzględniliśmy też te miejsca, gdzie znajdują się kamienice bądź bloki wymagające remontów oraz takie mieszkania, gdzie brakuje podstawowego wyposażenia, jakim jest łazienka. Nie zapomnieliśmy także o zabytkach, bez których Żyrardów straciłby swój niepowtarzalny charakter.

W ten sposób sporządzony został obraz obecnie istniejących problemów w poszczególnych częściach Żyrardowa.

Jaki obszar?

Aby rewitalizacja przyniosła efekt, działania powinny być skoncentrowane tylko na tym obszarze, który najbardziej tego potrzebuje. Zgodnie z obowiązującymi przepisami obszar rewitalizacji może obejmować nie więcej niż 20% powierzchni Miasta i nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców Miasta.

Dotychczasowe analizy wskazują, że najtrudniejszą sytuację szczególnie w sferze społecznej i gospodarczej obserwuje się w centralnej części miasta, obejmującej w szczególności teren Osady Fabrycznej – pomnika historii.

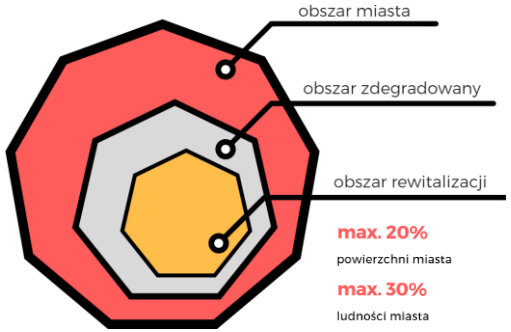

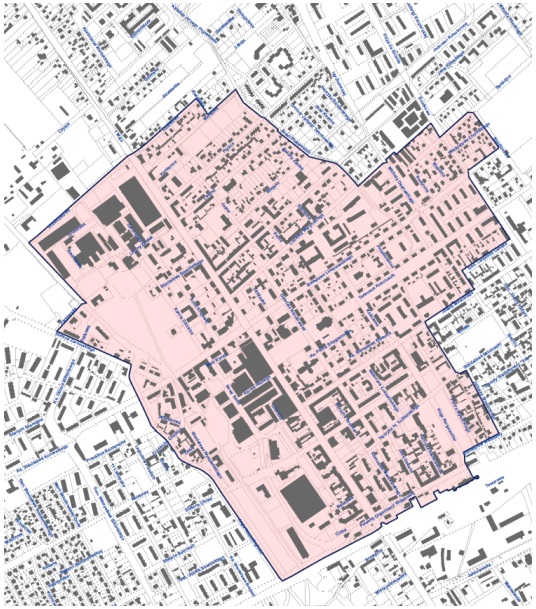

To właśnie na obszarze rewitalizacji w pierwszej kolejności podjęte będą działania naprawcze, czyli przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Są to planowane projekty, które zostaną przygotowane w dalszych pracach nad dokumentem i zapisane w Gminnym Programie Rewitalizacji. Mogą mieć one zróżnicowany charakter między innymi społeczny, gospodarczy, przestrzenny, środowiskowy, zdrowotny lub kulturalny, ale muszą odpowiadać zdiagnozowanym problemom. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne planuje się tak, aby poprawić sytuację obszaru, gdzie stan kryzysowy jest najbardziej zaawansowany.

Konsultacje społeczne

Obecnie trwają konsultacje społeczne, podczas których można zgłosić swoje uwagi do wyznaczonego obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Swoje uwagi można zgłaszać do 16 sierpnia 2018 r.

Jak zgłosić uwagi?

W konsultacjach może wziąć udział każda zainteresowana osoba. Przygotowaliśmy różne możliwości zgłoszenia swoich uwag. Możesz przesłać swoją opinię bez wychodzenia z domu dzięki:

- Geoankiecie: http://rewitalizujemyzyrardow.pl/
- Pobierając elektroniczny formularz ze strony: www.rewitalizacja.zyrardow.pl, www.zyrardow.pl bądź facbooka'a - Rewitalizujemy Żyrardów i przesyłając na mail: rewitalizacja@utila.pl

Formularze są dostępne też w wersji papierowej w:

- Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miasta Żyrardowa
- Wydziale Rewitalizacji i Rozwoju Urzędu Miasta Żyrardowa

Co już za nami?

Część mieszkańców Żyrardowa miała już możliwość opowiedzenia o tym jak chcieliby zmienić obszar rewitalizacji czy też zapoznać się z tematyką rewitalizacji. Na kolejnych stronach znajduje się fotorelacja z dotychczasowych wydarzeń.

Warsztaty dla NGO

Organizacje pozarządowe poprzez umiejętność reagowania na problemy społeczne i dostosowywanie się do aktualnych potrzeb, a także zaangażowanie w sprawy lokalne, są coraz ważniejszymi uczestnikami życia społecznego, dlatego istotne jest ich włączenie w proces rewitalizacji.

Do współpracy w ramach programu rewitalizacji zaprosiliśmy więc organizacje pozarządowe (NGO). To właśnie dla przedstawicieli tych organizacji zaplanowany został cykl warsztatów pod nazwą – Pomysł na rewitalizację.

Pierwszy warsztat odbył się 27 lipca 2018 r. w Resursie. Była to doskonała okazja do przybliżenia tematyki rewitalizacji i wagi, jaką niesie ze sobą włączenie mieszkańców we wszystkie prowadzone działania. Tego typu spotkania to także możliwość wymiany doświadczeń i poznanie problemów przed jakimi stają organizacje pozarządowe działające na rzecz społeczności lokalnej. Pojawiły się także już pierwsze pomysły na działania z mieszkańcami w obszarze rewitalizacji jak wprowadzenie street workerów czy odnowienie ogródków i podwórek.

W najbliższym czasie planowane są kolejne warsztaty (łącznie zostaną przeprowadzone cztery takie spotkania), których efektem będzie współpraca w przygotowaniu gier miejskich oraz spacerów badawczych dla mieszkańców Żyrardowa.

Warsztaty w szkołach podstawowych

Fotorelacja

W czerwcu 2018 roku odbyły się warsztaty urbanistyczne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 im. Filipa de Girarda, Szkoły Podstawowej nr 2 im. Marii Konopnickiej i Szkoły Podstawowej nr 6 im. Elizy Orzeszkowej w Żyrardowie. Tematem przewodnim warsztatów była rewitalizacja. Młodzież dowiedziała się jak funkcjonuje miasto jako całościowy organizm. Po wstępie teoretycznym uczniowie zostali poproszeni o stworzenie własnej makiety fragmentów Żyrardowa.

Celem włączenia młodzieży w proces rewitalizacji jest stworzenie możliwości współdecydowania przez młodych ludzi o sprawach miasta oraz wzmocnienie więzi z miejscem zamieszkania.

Spotkanie otwarte

Fotorelacja

Pierwsze sugestie i opinie dotyczące wyznaczonego obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, mieszkańcy Żyrardowa mieli okazję przekazać podczas spotkania otwartego. Oficjalne rozpoczęcie konsultacji miało miejsce 17 lipca 2018 r. w Resursie.

Podczas spotkania wyjaśnione zostały sposoby wyznaczenia obszaru i wskazane zostały główne przyczyny wyboru poszczególnych lokalizacji.

Mieszkańcy przekazali wiele cennych spostrzeżeń, które będą także wskazówkami przy realizacji dalszych działań w ramach rewitalizacji.

To dopiero początek naszych spotkań z mieszkańcami i liczmy na to, że będzie w nich brało udział coraz więcej osób.

Mobilny punkt konsultacyjny

Fotorelacja

W ostatni weekend lipca, mimo upalnej pogody, mieszkańcy Żyrardowa licznie odwiedzili mobilny punkt konsultacyjny, który stanął na placu Jana Pawła II. Żyrardowianie z zainteresowaniem przyglądali się wyznaczonemu na podstawie analiz obszarowi rewitalizacji. W większości przypadków rozmowy potwierdzały, że został on wyznaczony zgodnie z tym jak postrzegają te tereny mieszkańcy.

Zainteresowani, wypełnili ankiety i formularze dotyczące obszaru, a także mieli możliwość zadania pytań związanych z rewitalizacją w mieście i jakie są jej dalsze etapy.

Na najmłodszych również czekały atrakcje - malowanie pocztówki wymarzonego Żyrardowa, wyścigi na torze przeszkód, budowanie z klocków charakterystycznych dla Żyrardowa budowli czy balonowe zwierzątka.

Spacer z przewodnikiem

Fotorelacja

Jednym z punktów mobilnego punktu konsultacyjnego był również spacer z przewodnikiem. Było to pierwsze tego typu wydarzenie, podczas którego mieszkańcy Żyrardowa mieli okazję przypomnieć sobie bądź poznać nieznane dla nich informacje na temat swojego miasta.

Trasa spaceru obejmowała ważne przestrzenie i obiekty na terenie obszaru rewitalizacji m.in. pl. Jana Pawła II, Lofty de Girarda – budynek dawnej przędzalni lnu, park im. K. Dittricha, budynek Muzeum Mazowsza Zachodniego. Przekazane zostały najistotniejsze informacje dotyczące Pomnika Historii – Osady Fabrycznej.

Poza faktami historycznymi przewodniczka opowiadała także anegdotki dotyczące życia dawnych właścicieli zakładów lniarskich.

Już teraz zapraszamy na kolejne wydarzenia z tej serii.

Co przed nami?

Niezbędnym elementem dla powodzenia procesu rewitalizacji jest udział mieszkańców od początku procesu rewitalizacji, czyli od momentu jego planowania i opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji. Jak mówi Lucjan Krzysztof Chrzanowski, Wiceprezydent Miasta Żyrardowa:

„Mamy nadzieję, że zapraszając do współpracy organizacje pozarządowe, nieformalne grupy mieszkańców, a także osoby indywidualne, uda nam się zbudować stałą i liczną reprezentację społeczną, która na bieżąco współdziałać będzie z zespołem pracującym nad programem".

W Żyrardowie odbędzie się szereg działań, których celem jest włączenie mieszkańców w proces rewitalizacji. W trakcie najbliższych miesięcy planuje się ponad 40 różnych form udziału mieszkańców między innymi konsultacje w postaci spotkań, ankiety, zajęcia w szkołach i spacery badawcze.

Kontakt z nami

Wydział Rewitalizacji i Rozwoju
Urząd Miasta Żyrardowa
Pl. Jana Pawła II nr 2 (pok. nr 3)
96-300 Żyrardów

46 858 15 70
rewitalizacja@zyrardow.pl

Odwiedź nas w Internecie:
www.rewitalizacja.zyrardow.pl

Źródło fotografii: archiwum Urzędu Miasta Żyrardowa, materiały własne firmy Utila sp. z o.o.

Żyrardów przystąpił do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, który już w przyszłym roku zastąpi obowiązujący dotychczas Lokalny Program Rewitalizacji. Przygotowanie nowego dokumentu wynika z wejścia w życie ustawy o rewitalizacji, która zawiera zasady wyprowadzania obszarów zaniedbanych z kryzysu. W ramach nowej ustawy gminy otrzymały jednolitą podstawę prawną do podjęcia całościowych działań służących poprawie sytuacji na obszarach o największych problemach.

Żyrardów, z sukcesem prowadzący politykę rewitalizacyjną już od 2004 roku, uzyskał dotację unijną w wysokości 1,6 mln zł z przeznaczenie m.in. na opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji. Wypracowane przez Żyrardów rozwiązania mają być modelowe, wzorcowe dla innych miast.

Więcej informacji:
www.rewitalizacja.zyrardow.pl